

Bohoslužba 26. február 2023

Spasenie z milosti

Piesne: 191 212 509,1-3 509,4 523,1-2 529,1

Suma ev.: „*Veď ste spasení milosťou skrze vieru. A to nie je z vás, je to Boží dar. Nie zo skutkov, aby sa nikto nevystatoval*“. (Ef 2,8-9)

Lekcia: Lk 19,1-10 Zachej

¹ Potom vošiel do Jericha a prechádzal cezeň. ² A tu bol muž, menom Zachej, ktorý bol hlavným mýtnikom a bol bohatý. ³ Chcel vidieť Ježiša, aby vedel, kto to je, no pre zástupy ho nemohol zazrieť, lebo bol malej postavy. ⁴ Bežal teda napred a vyliezol na divý figovník, aby ho odtiaľ videl, lebo tadiaľ mal prechádzať. ⁵ Keď Ježiš prišiel na to miesto, pozrel hore a povedal mu: „Zachej, pod' chytro dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome.“ ⁶ On chytro zliezol a s radosťou ho prijal. ⁷ Všetci, ktorí to videli, reptali: „K hriešnemu človeku si vošiel oddýchnuť.“ ⁸ Ale Zachej povedal Pánovi: „Pane, polovicu svojho majetku dávam chudobným a ak som niekoho v niečom oklamal, vrátim to štvornásobne.“ ⁹ Ježiš mu odpovedal: „Dnes prišla spása do tohto domu, veď aj on je Abrahámovým synom. ¹⁰ Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo.“

Modlime sa:

Otče náš nebeský, prichádzame v tento deň pred Teba, aby vo svojom slove si nám dal uzrieť Tvoju lásku. Pretože jedine tá nám môže dať cieľ a zmysel pre život a to s Tebou. Z mnohých strán na nás tlačia všelijaké snahy a smery. Sami sme krehkí a pokúšateľní. Potrebujeme Tvoju múdrosť, myseľ múdrejšiu, aby sme sa vedeli vyhnúť márnostiam, ktoré nás vábia a chcú ovplyvniť. Zdajú sa byť hodnotné a dôležité, ale vonkoncom by nás len odlúčili od Teba.

Potrebujeme Tvoje vedenie, svetlo Tvojho slova, overiteľné príklady, ktoré môžeme nasledovať a smelosť pri rozhodovaní sa pre Teba, ktorý si sa už dávno rozhodol pre nás. Daj nám teda počúvať Tvoju zvesť tak, aby sme sa v danom slove našli a aby sme mohli prijať Tvoje sklonenie sa k nám. Pre Pána Ježiša Krista a Jeho milosrdenstvo Ťa prosíme, vypočuj nás a požehnaj naše pobudnutie pred Tvojou tvárou. *Amen*

Text: „Dnes prišla spása do tohto domu.“ Lk 19,9

Milí Bratia a milé Sestry!

Vstúpili sme do pašiového obdobia. Príbeh z Jericha je s ním v súlade, veď Pán Ježiš je na ceste do Jeruzalema, aby tam zomrel a tým svoje poslanie dokonal. Vidíme však, že sa nesústreduje na seba, ale naďalej hľadá stratených, aby ich doviedol k spaseniu. On, o ktorom s pohoršením hovorili, že je priateľom mýtnikov

a hriešnikov, skutočne potvrdzuje svoj zámer zachrániť aj týchto – spoločnosťou odpísaných – ľudí. Takýmto človekom je aj Zachej, hlavný mýtnik v Jerichu.

Predpokladám, že je pomerne známe, kto boli mýtnici, ako sa k tomuto remeslu dostali, ako ich vnímalo spoločenstvo ich vlastných a aké všeobecné hodnotenie to pre nich znamenalo. Ani Zachej nebol výnimkou spomedzi nich. Snáď jeho posúdenie bolo ešte o to horšie, že on nebol „radový vojak“, ale „veliteľ“. To mu prinieslo iste väčší majetok, o ktorom však vieme, že nerobí človeka šťastným.

Pána Ježiša vždy predbehla správa o Jeho príchode. Bolo tomu tak i teraz. Preto sa mohol aj Zachej dopytovať, že On má prejsť mestom. Čo všetko o Ňom počul, vedel, nevieme. Ale tieto informácie ho nenechali ľahostajným; niečo sa v ňom pohlo, niečo ho rozhýbalo. „*Chcel vidieť Ježiša, aby vedel, kto to je*“ – čiže si ich chcel overiť, potvrdiť, presvedčiť sa o ich pravdivosti. Zaujímala ho osoba Pána Ježiša. Počul už počul o Ňom, ale teraz Ho chcel vidieť. Nebol však s touto túžbou sám, boli tam zástupy. „*No pre zástupy ho nemohol zazrieť, lebo bol malej postavy*“.

Je to dôležitá informácia o Ňom. Nielen preto, že sčasti sa dá vysvetliť jeho tlačenie sa do pozície, v ktorej bol postavený nad druhých a mal moc nad nimi. Možno týmto vysvetliť sa tento čin dá, ospravedlniť však nie. Nastala chvíľa, keď mu to ľudia zráтали, keď sa zomkli, postavili sa pred neho a iste aj zámerne, vytvorili pred ním prekážku, aby Ježiša nemohol vidieť. Brojiť proti tomu nemalo zmysel, mali pravdu... nemali dôvod ho postaviť pred seba a urobiť mu takúto láskavosť. Taká je ľudská „spravodlivosť“. Zachej si to nezaslúžil.

Milí Bratia a milé Sestry! Otázkou je, ako reagovať na toto správanie sa? Zachej uznal za vhodnejšie vyhnúť sa konfliktu s ľuďmi a nedal sa s nimi do hádky. Prijal, že on tu nebude víťazom. Veď sám mohol za túto prekážku, on si spôsobil, že si ho ľudia nevážili, nectili a radi nevynechali príležitosť, keď sa mu za to všetko mohli odplatiť. Musel uznať, že je to jeho vinou. Ľudia mu to zráтали a mohol za to jedine on, keďže si s nimi „vybudoval“ takýto nepriateľský vzťah. Veru, naše previnenia zvyknú mať následky, ktoré niekedy znášame trpkou, hlavne keď nám nedôjde, že sme si ich sami spôsobili.

Avšak túžby vidieť Ježiša sa Zachej napriek tomu nezriekol – a to je veľmi dôležité! Vypovedá to o tom, že jeho záujem o Ježiša nebola len bežná ľudská zvedavosť, ale skutočne ho niečo ťahalo, hnalo k Pánovi. Mohla to byť hlavne jeho nenasýtená túžba. Veď hľadal, ale nenašiel to, čo by ho urobilo šťastným. Poznal len radosť, ktorá rýchlo nastala a už aj pominula – a zostala po nej vnútorná prázdnota. Jeho túžbu nemohlo uspokojiť ani vedúce postavenie medzi mýtnikmi, ani ten majetok, ktorý si týmto spôsobom nahromadil, ani že to nečestné konanie bolo úplne v súlade so zákonom (i keď ľudským a nie Božím).

Bratia a Sestry, uzrime a uznajme, že ak je niečo niekomu dôležité, tak sa nedá ľahko odradiť prvou prekážkou. Ani Zacheja neodradilo nenávistné zomknutie sa pred ním, on chcel vidieť Ježiša; zatiaľ aspoň vidieť. A preto neváhal pristúpiť na riešenie, ktoré ho mohlo zosmiešniť a priviesť do nepríjemnej situácie. I keď si možno myslel, že sa schová a nikto nebude o ničom vedieť. Vyliezol teda na divý figovník a lístie stromu ho zakrylo. Ale ako Adam a Eva nemohli pred Bohom schovať svoj hriech a svoju nahotu tým, že sa odeli do figových listov, ani Zachej tam nemohol zostať nepovšimnutý.

Ježiš sa zastaví pod figovníkom. On vie, kto tam je. Pozná jeho meno a všetko ostané o ňom. Ale nechce, aby tam zostal; nechce, aby zostal len pri pohľade na Neho. On sa s ním chce stretnúť. Dostať ho dole a poskytnúť mu pravé riešenie na jeho životný problém. *Pozrel hore a povedal mu: „Zachej, poď chytro dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome.“* Je to až otrasný obraz: Ježiš, Syn Boží stojí dole a človeka prosí, aby k nemu zostúpil – aká zvrátená situácia! Uvedomme si ale, *Bratia a Sestry*, že je to naša situácia. Pretože Boh nás tak miluje a tak veľmi nás chcel zachrániť. Ježiš Kristus sa ponížil až tak, aby nás dokázal priviesť k pokániu.

To osobné oslovenie, keď pozornosť všetkých sa upriami na Zacheja, mu dá smelosť prekonať hanbu, všetok odpor ľudí voči nemu. Je tu niekto, kto k nemu pristupuje bez predsudkov, avšak s osobnou zainteresovanosťou. Nemôže prísť o túto možnosť, o toto stretnutie. Ježiš chce poctiť práve jeho a jeho dom. Zachej rýchlo zostúpi a s radosťou privádza svojho hosťa do domu.

Názory sa rôznia – nielen tam a vtedy, ale odvtedy až dodnes. Pretože Ježišov prístup k ľuďom je iný, ako ten náš. On prišiel pre hriešnikov, pretože tí Ho potrebujú. Toho príkladom je práve aj Zachej. Vypovedá však toto stretnutie s Ježišom aj o tom, ako dokáže Jeho prítomnosť odhaliť veci, ktoré sú pod povrchom a ako dokáže človeka priviesť k novému zmýšľaniu – k pokániu. Jeho pustá prítomnosť robí tento zázrak. Podobne, ako v prípade mladíka, ktorého navštívil jeho priateľ, maliar, umelec. Videl, aké škaredé, úbohé plagáty a obrazy „zdobia“ steny jeho izby. Daroval mu vzácnu olejomalbu. Mladík si chcel vyvesiť obraz na dominantné miesto, ale k tomu musel odstrániť niekoľko z tých ošklivých obrazov. Čím viacej si obľúbil túto vzácnu maľbu, tým viacej mu prekážali tie skoršie dekorácie a začal ich jednu za druhou odstraňovať, až mohol ten vzácny obraz zdobíť jeho izbu v plnej svojej kráse.

Bratia a Sestry, podobne sa to stalo Zachejovi. V prítomnosti čistého Syna svätého Boha začal uzrieť svoje hriechy. Ani mu nebolo treba nič povedať, napomenúť ho či prizvať na koberček, ale takpovediac „od seba“ sa postavil pred Ježiša a začal mu hovoriť o svojom rozhodnutí. Vyznal svoje hriechy a tam, kde to bolo nožné, pristúpil k náprave podľa zákona. *Zachej povedal Pánovi: „Pane, polovicu*

svojho majetku dávam chudobným a ak som niekoho v niečom oklamal, vrátim to štvornásobne.“

To je skutočné pokánie. Nie na rozkaz, nie z vynútenia, ale je vyvolané Duchom svätým, pôsobením Ježiša Krista, ak môže vstúpiť do života, do srdca toho, kto ho potrebuje. Toto rozhodnutie malo niekoľko následkov: **1.** Ľudia, ktorí to počuli, určite sa zhodli na tom, že Zachej sa zbláznil. Kto kedy videl či počul niečo podobné, že by jeden mýtnik k takému kroku pristúpil. **2.** Určite sa z bohatého Zacheja stal bezmajetný človek. Ale veď on už nelipol na majetku, majetok ho iba zviazol, ale pokoj mu nedal. Teraz je voľný. Jeho pravým majetkom je Ježiš a Jeho láska. **3.** A – to je najdôležitejšie: Zachej bol spasený/našiel spásu. Vyhlásil to o ňom sám Pán Ježiš. *Ježiš mu odpovedal: „Dnes prišla spása do tohto domu, veď aj on je Abrahámovým synom. Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo.“*

Hovorí to jemu, avšak nielen jemu a nielen o ňom. Pán Ježiš prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo, čo bolo stratené. Prišiel, aby premohol smrť a otvoril cestu na život. Tam, kde to rezonuje v ľudských srdciach, kde Jeho lásku prijímajú, môže konať. Možno koná pre nás tajuplne, ale dôležitý je výsledok: prestúpenie zo smrti/zatratenia do života. On prináša spásu. Čiže právo na nebo, na večný život. Za ktorý On zaplatil tú najvyššiu cenu, položil svoj život a zomrel na kríži.

Bratia a Sestry, On hľadá a volá aj nás, aby aj o nás mohol vyhlásiť: *Dnes prišla spása do tohto domu.* Nech sa tak stane. *Amen*

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, my, dnešní Zachejovia, tiež túžime po Tebe. Nielen vidieť, ale aj prežívať chceme Tvoju prítomnosť a moc. Veď jedine Ty nás vieš zmeniť, viesť k poznaniu svojich previnení a zatrateného stavu pre hriech. Ďakujeme, že si prišiel hľadať a spasiť, čo zahynulo a neprestal si, i keď sa pred Tebou schovávame. Ďakujeme, že budúca spása sa začína v prítomnosti, keď Ťa niekto prijme a dovoľí, aby Duchom svojim si ho premenil, obnovil, viedol k pokániu a prijatiu odpustenia. Ďakujeme, že Ty si pre to všetko vykonal. Prosíme teda, daj nám Ducha pokánia hlavne v tomto pašiovom období, aby význam Tvojej zástupnej obete sme dobre pochopili a prijali. Aby sme mali v Tebe skutočne nášho Spasiteľa a Vykupiteľa. Ten najväčší poklad, ktorý je pravý a večný.

Ďakujeme že ešte dávaš zvestovať dobrú zvesť o spasení, že ešte trvá čas milosti a pôsobíš v mnohých, aby brali vážne Tvoje oslovenie. Zachej nevedel, že je to posledná šanca na stretnutie s Tebou, pre neho bola prvá, a dobre, že ju prijal. Daj sa nám z toho poučiť. Odpusť naše časté blúdenie či pochybovanie v týchto veciach.

Prosíme, buď ochrancom vdov a sirôt, liečiteľom nemocných, utešiteľom trúchliacich. Dovoľ, aby sa evanjelium ešte mohlo zvestovať, aby moc Tvojej lásky

našla Zachejov, a rôznych ľudí ktorými spoločnosť opovrhne. Nech u Teba nachádzajú pokoj a útočisko všetci, ktorí k Tebe volajú. Buď nám milostivý. *Amen.*